

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 14Pc/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717200839
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ľudmila Ostrolucká
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2018:6717200839.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Ľudmilou Ostroluckou, v právnej veci navrhovateľky R. R., I. X., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Q. XXX, XXX XX X., matky proti I/ R. P., V.. XX.XX.XXXX, B. P. T. XXX/X, XXX XX X. B..Č.. L. L. B. Ú. V. L. B. N. T., T. XX, Q., XXX XX P. P., mužovi, ktorého otcovstvo malo byť určené a II/ R.. E. R. R., V.. XX.XX.XXXX, B. P. Q. XXX, XXX XX X., B..Č.. L. Ú. T. E. E., C.. R. XXX, XXX XX J., zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako kolíznym opatrovníkom, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu v konaní o určenie otcovstva, takto

rozhodol:

I. Súd maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX p o n e c h á v a v zmysle rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018 v ústavnej starostlivosti E. E., C.. R. XXX, XXX XX J..

II. Matka R. R., V.. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. E., C.. R. XXX, XXX XX J..

III. Otec R. P., V.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom 07.03.2016 do 25.06.2017 so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky R. R., V.. XX.XX.XXXX.

IV. Zročné výživné za obdobie od 07.03.2016 do 25.06.2017 v sume 424,31 Eur je otec R. P., V.. XX.XX.XXXX p o v i n n ý zaplatiť matke maloletého dieťaťa R. R., V.. XX.XX.XXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Otec R. P., V.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom 26.06.2017 do 23.03.2018 so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. E., C.. R. XXX, XXX XX J..

VI. Zročné výživné za obdobie 26.06.2017 do 23.03.2018 v sume 245,43 Eur je otec R. P., V.. XX.XX.XXXX p o v i n n ý zaplatiť E. E., C.. R. XXX, XXX XX J., do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Otec R. P., V.. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého R. R., V.. XX.XX.XXXX sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. E., C.. R. XXX, XXX XX J..

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, matka mal. dieťaťa sa návrhom na začatie konania, ktorý bol doručený súdu dňa 25.01.2017 domáhala voči R. P., V.. XX.XX.XXXX (ďalej len „mužovi, ktorého otcovstvo malo byť určené“) a voči svojmu synovi mal. R. R., V.. XX.XX.XXXX, určenia otcovstva, keď za biologického otca mal. dieťaťa označila R. P., V.. XX.XX.XXXX.

2. Otcovstvo voči maloletému svedčalo jej bývalému manželovi J. R., V.. XX.XX.XXXX. Ich manželstvo zaniklo rozvodom na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 6P/12/2015-50 zo dňa 15.02.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.03.2016. Maloletý R., nakoľko sa narodil za trvania manželstva a nakoľko manželovi matky svedčalo otcovstvo voči maloletému bol rozsudkom o rozvode manželstva na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matky, bývalému manželovi matky, ako otcovi, bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa vo výške 30 % zo sumy životného minima dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám.

3. V konaní vedenom pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 6C/200/2015 bolo rozsudkom sp.zn. 6C/200/2015-40 zo dňa 31.01.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.05.2016 rozhodnuté, že bývalý manžel matky J. R., V.. XX.XX.XXXX, nie je otcom mal. R. R., V.. XX.XX.XXXX.

4. V rámci prejednávania návrhu na pojednávaní dňa 09.08.2017 pred súdom došlo k súhlasnému vyhláseniu rodičov, že otcom mal. R. R., V.. XX.XX.XXXX z matky R. R.V., V.. XX.XX.XXXX J. R. P., V.. XX.XX.XXXX. Nakoľko pred súdom došlo k súhlasnému vyhláseniu rodičov o otcovstve k mal. dieťaťu, súd konanie ohľadne určenia otcovstva k mal. dieťaťu zastavil podľa § 109 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa ktorého, ak počas konania o určenie otcovstva dôjde k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa, súd konanie zastaví. Súd konanie zastavil o určenie otcovstva uznesením sp.zn. 14Pc/2/2017-68 zo dňa 09.08.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.08.2017.

5. Podľa § 90 Zákona o rodine, ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

6. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

7. Podľa § 91 ods. 2 Zákona o rodine, súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

8. Podľa § 110 CMP, s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

9. Nakoľko v konaní došlo k určeniu otcovstva k maloletému súhlasným vyhlásením rodičov o otcovstve a nakoľko súd v dôsledku uvedeného konanie o určenie otcovstva k maloletému zastavil, následne vo veci konal už len o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

10. Z oznámenia o narodení maloletého vystaveného dňa 15.05.2018 mestom Hriňová, matričným úradom súd zistil, že vo zväzku 4, ročník 2015, na strane 4, pod poradovým číslom 1 je zapísané narodenie maloletého, ako matka je zapísaná R. R., I.. X., V.. XX.XX.XXXX, ako otec maloletého je zapísaný R. P., V.. XX.XX.XXXX.

XX. Zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5PPOm/2/2017 súd zistil, že maloleté dieťa bolo neodkladným opatrením súdu uznesením sp.zn. 5PPOm/2/2017-09 zo dňa 23.06.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15CoPom/1/2017-25 zo dňa 27.07.2017 dočasne zverené do starostlivosti E. E. J., R. XXX, J.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.08.2017, vykonateľnosť dňom 23.06.2017. O výžive maloletého neodkladným opatrením nebolo rozhodnuté.

12. Po zastavení konania o určenie otcovstva súd ohľadne konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého nariadil pojednávanie na deň 21.09.2018. Otec a kolízny opatrovník mal. dieťaťa sa tohto pojednávania zúčastnili, matka sa tohto pojednávania nezúčastnila, na pojednávanie bola predvolaná riadne a včas dňa 20.08.2018, neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, nepožiadala zo žiadneho dôvodu o odročenie pojednávania. Za zistenia a vyhodnotenia týchto procesných podmienok na konanie, potom súd na tomto pojednávaní vec prejednal a rozhodol v prítomnosti otca a kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa, v neprítomnosti matky, keď postupoval v zmysle čl. 12 Základných princípov CMP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, zadováženými správami, pripojenými súdnymi spismi, keď ďalej zistil tento skutkový a právny stav:

14. Zo spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017 súd zistil, že u maloletého bola nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v E. E. J.. Súd ústavnú starostlivosť u maloletého nariadil rozsudkom sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018. Súčasne uložil povinnosť matke prispievať na výživu maloletého mesačným výživným 30 % životného minima vždy do 20.-teho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku. Otcovi dieťaťa R. P., V. XX.XX.XXXX bola tiež uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačným výživným 30 % životného minima vždy do 20.-teho dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku. Miesto plnenia vyživovacej povinnosti rodičov nebolo rozsudkom určené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018. Z tohto spisu súd ďalej zistil, že na základe neodkladného opatrenia maloletý bol umiestnený do E. E. J. dňa 26.06.2017.

15. Z výsluchu matky ako účastníčky konania ešte dňa 09.08.2017 súd zistil, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti u maloletého. Maloletý jej bol odobratý z výchovy aj spolu s jej ďalším dieťaťom D. R., V. XX.XX.XXXX, ku ktorému otcovstvo doposiaľ nie je určené. Ona za biologického otca mal. D. tiež označuje R. P., V. XX.XX.XXXX. Obidve tieto mal. deti sa nachádzajú v ústavnej starostlivosti. Odobraté jej boli preto, lebo zanedbala o ne starostlivosť, požívala alkoholické nápoje. Okrem týchto dvoch synov má i ďalšie deti dcéru R., ktorá je invalidnou dôchodkyňou, dcéru R., ktorá je študentkou a dcéru V., ktorá je tiež študentkou. Všetky tri dcéry žijú s ňou v spoločnej domácnosti. S mal. R. sa kontaktuje. V čase výsluchu uviedla, že doposiaľ na jeho výživu prispela len raz sumou 50,- Eur. Rodičovský príspevok v tomto čase už nepoberala, brigádnicky si privyrábala. Nájomné za byt platí 200,- Eur mesačne v čom je aj inkaso. Spláca pôžičku v banke 30,- Eur mesačne. Zo strany jej rodiny nikto nemá možnosť postarať sa o maloletého. Muž, ktorého označila za otca maloletého je vo výkone trestu, tiež sa o maloletého nemôže postarať.

16. Z výsluchu otca ako účastníka konania súd zistil, že do výkonu trestu nastúpil dňa 07.03.2016, výstup z výkonu trestu má určený na deň 07.03.2019. Vo výkone trestu bol istý čas zaradený do pracovného procesu, bol však z neho vyradený. Nevie koľko zarábala, vreckové mu bolo vyplácané približne 20,- Eur mesačne. Momentálne nie je zaradený do pracovného procesu, výživné neplatí žiadne, nemá z čoho. Neplatí výživné nielen pre mal. R., ale ani pre druhého syna D. P., ktorý je tiež maloletý, presný dátum jeho narodenia nevedel uviesť. Výživné pre syna D.Á. P. mal určené súdom, v akej výške tiež nevedel uviesť. Syn D. sa nachádza v starostlivosti svojej matky I. N.. S touto neboli manželmi. Poprel, že by bol biologickým otcom aj mal. D.. V konaní o určenie otcovstva k mal. D. bude žiadať testy DNA. Nevlastní žiaden majetok. Kým nenastúpil do výkonu trestu bol nezamestnaný, poberal od štátu dávku hmotnej núdze a pomoci v sume 62,50 Eur mesačne. Je slobodný. Predtým, než nastúpil do výkonu trestu s matkou mal. R. v podstate viedli spoločnú domácnosť, spoločne sa podieľali na výdavkoch v domácnosti, i keď dcéry matky nie vždy súhlasili, aby sa zdržiaval v domácnosti matky, preto býval i u strýka v podnájme. Predtým než nastúpil do výkonu trestu sa s mal. synom kontaktoval. Súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti u mal. R., keďže matka popíja a maloletý by len u nej trpel. On nie je schopný keďže je vo výkone trestu poskytnúť mal. dieťaťu starostlivosť. Nateraz nie je schopný platiť výživné, pretože nemá žiaden príjem. Je nemajetný.

17. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 13.07.2017 súd zistil, že matka maloletého ku dňu podania správy nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, keď nebola evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie ani v období od 18.04.2015 do podania správy. Od

18.04.2015 nepoberala do podania správy ani pomoc v hmotnej núdzi, nakoľko o ňu nepožiadala. Od 01.04.2015 bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 213,20 Eur mesačne. Otec maloletého bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 16.12.2013 do 06.03.2016, vyradený z evidencie bol dňa 07.03.2016 z dôvodu, že nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Od 01.12.2013 do 31.03.2016 poberal pomoc v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur mesačne.

18. Zo správy mesta Hriňová zo dňa 19.07.2017 súd zistil, že otec maloletého je slobodný, má evidovaný spoločný trvalý pobyt s matkou a súrodencami v rodinnom dome. Jeho rodinné a majetkové pomery nie sú známe. Matka maloletého je rozvedená, má evidovaný spoločný trvalý pobyt s bývalým manželom a deťmi v byte. Jej rodinné a majetkové pomery nie sú známe.

19. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 27.07.2017 súd zistil, že matka je od 01.06.2015 evidovaná v registri poistencov Sociálnej poisťovne ako občan - starostlivosť o dieťa do 6 rokov. Od 18.04.2015 nepoberala žiadnu dávku. Otec maloletého od 12.04.2017 bol evidovaný na v Ústave na výkon trestu a odňatia slobody Banská Bystrica. Od 18.04.2015 nepoberal žiadnu dávku.

20. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, Banská Bystrica zo dňa 14.07.2017 súd zistil, že otec bol pracovne zaradený na výkon práce od 12.04.2017. Čistú pracovnú odmenu mal za 04/2017 65,01 Eur, za 05/2017 107,90 Eur a za 06/2017 118,18 Eur.

21. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 21.08.2018 súd zistil, že matka od 18.04.2015 nepoberá žiadnu dávku vyplácanú sociálnou poisťovňou. Rovnaká správa bola podaná aj ohľadne otca.

22. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 23.08.2018 súd zistil, že matka poberá prídavok na dieťa od 12/1999 vo výške 47,36 Eur do trvania podmienok a bola poberateľkou rodičovského príspevku od 4/2015 do 6/2017 vo výške 213,20 Eur. Od 8/2017 je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 181,10 Eur do trvania podmienok, pričom je evidovaná aj ako uchádzačka o zamestnanie od 31.07.2017. Jej evidencia trvá. Pred zaradením evidencie bola na rodičovskom príspevku. Otec bol poberateľom dávky v hmotnej núdzi od 12/2013 do 3/2016 vo výške 61,60 Eur. Evidovaný bol aj ako uchádzač o zamestnanie od 16.12.2013 do 06.03.2016 a bol vyradený z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody.

23. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica zo dňa 23.08.2018 súd zistil, že otec nastúpil na výkon trestu dňa 07.03.2016, predpokladaný koniec výkonu trestu odňatia slobody má stanovený na deň 07.03.2019. Od 12.04.2017 do 19.09.2017 bol pracovne zaradený. Z uvedeného pracoviska bol vyradený na návrh pedagóga z dôvodu, že prenášal nepovolené veci, za čo bol disciplinárne potrestaný. Za mesiac 07/2017 mal čistú mzdu 112,55 Eur, za 08/2017 90,89 Eur a za 09/2017 56,30 Eur.

24. Zo správy kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa zo dňa 15.06.2018 a zo dňa 27.08.2018 súd zistil, že matka naďalej žije v 2-izbovom nájomnom mestskom byte v Hriňovej. Okrem matky v domácnosti žijú plnoleté dcéry R. R., V. XX.XX.XXXX (S. E.), R. R., V. XX.XX.XXXX (Š.) D. R., V. R., V. XX.XX.XXXX. Mal. synovia R. R., V. XX.XX.XXXX D. D. R., V. XX.XX.XXXX sa nachádzajú na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018 v E. E. J., kde sa u nich realizuje nariadená ústavná starostlivosť. Matka je nezamestnaná, poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 181,10 Eura a prídavky na dcéry R. D. R.. V. vo výške 47,36 Eur. Na obe dávky je zavedený osobitný príjemca - mesto Hriňová. Osobitný príjemca matke strháva mesačne 100,- Eur nájom, výživné na oboch synov 54,64 Eur. Matka si dobíja kredit na mobil vo výške 6,- Eur. Poplatok za elektrickú energiu hradí dcéra R. vo výške 56,- Eur mesačne z invalidného dôchodku, ktorý poberá v sume 330,- Eur mesačne. Matka pri šetrení pomerov uviedla, že spolupracuje s psychologičkou. Prišla jej opakovaná pozvánka na liečenie do Hronoviec s nástupom 03.09.2018, nakoľko nedodrжала abstinenciu po prvom preliečení. V blízkej budúcnosti by mala absolvovať i operáciu, ktorá jej bola doporučená odborným lekárom. Od umiestnenia mal. synov do detského domova, obidvaja sú v kontakte s matkou a sestrami. Nikto iný z najbližšej rodiny neprejavil záujem o prevzatie osobnej starostlivosti o maloletého. Matka aktuálne prejavila záujem o prevzatie starostlivosti o obidvoch mal. synov. Bolo jej doporučené aby sa po zdravotnej stránke dala do poriadku, absolvovala opakované preliečenie v Hronovciach, keďže nebola schopná nepožívať alkoholické nápoje. Ich požívanie sama potvrdila pri rozhovore. Na spoločnom stretnutí matky, detského domova a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 22.06.2018 si matka

stanovila úlohy smerujúce k vytváraniu kontaktu s maloletými ale predovšetkým s D., ktorý ju odmieta. V čase letných prázdnin mal. deti boli v domácnosti matky na dlhodobejšie pobyty od 02.07.2018 do 19.07.2018 a následne od 03.08.2018 do 27.08.2018. Počas týchto pobytov boli v rodine vykonávané úradom neohlásené návštevy za účelom monitorovania úrovne poskytovanej starostlivosti matkou o mal. deti. Šetreniami v tomto čase nedostatky zistené neboli.

25. Zo správy E. E. J. zo dňa 08.06.2018 súd zistil, že mal. R. bol prijatý do detského domova s bratom D. dňa 26.06.2017 z dôvodu alkoholizmu matky. Mal. dieťa odo dňa 01.07.2017 žije spolu s bratom v profesionálnej náhradnej rodine. V profesionálnej rodine prosperuje. Matka a sestry sa o dieťa zaujímajú. Dieťa navštevujú v detskom domove pravidelne, matka deťom denne telefonuje. Otec sa o syna nezaujíma. Matka sa podrobila protialkohollickej liečbe v Psychiatrickej liečebni Hronovce (marec 2018 - máj 2018), odkiaľ sa o deti telefonicky zaujímala. Po príchode domov prejavila záujem o krátkodobý pobyt detí doma, po dohode zainteresovaných pobyt bol realizovaný. Cieľom pobytu malo byť posúdenie jej schopnosti samostatne sa starať o synov a následná možnosť prípadného zrušenia ústavnej starostlivosti nad deťmi.

26. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa v rámci konania doplnil, že matka neprestala požívať alkoholické nápoje. Naposledy bolo signalizované Mestským úradom v Hriňovej dňa 06.09.2018 požívanie alkoholických nápojov matkou, keď nakoľko matka naďalej požíva alkoholické nápoje, na preliečenie zatiaľ nenastúpila, doporučil na tento čas maloletého ponechať v ústavnej starostlivosti. Matka nateraz nie je schopná zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o maloletého. Pokiaľ ide o ostatných príbuzných v zmysle dožiadania súdu boli oslovení príbuzní maloletého, či nemajú záujem o náhradnú osobnú starostlivosť. Stará matka zo strany otca spočiatku prezentovala záujem, avšak počas roka zo svojho záujmu ustúpila preto nateraz žiaden z blízkych príbuzných maloletého nemá záujem na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec je vo výkone trestu, o maloletého sa nemá kto zodpovedne postarať, preto doporučil ponechať maloletého v ústavnej starostlivosti. Pokiaľ ide o D., pred Okresným súdom Zvolen pod sp.zn. 12Pc/1/2018 je vedené konanie o určenie otcovstva, vo veci doposiaľ bolo nariadené prvé pojednávanie na deň 23.10.2018, vec doposiaľ nie je skončená.

27. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

28. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a
a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

29. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

30. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

31. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že mal. dieťa pochádza zo spoluzitia rodičov, ktorí neboli manželmi. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody od 07.03.2016, keď

predpokladaný koniec výkonu trestu má určený na deň 07.03.2019. Z tohto dôvodu nemôže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého. Matka maloletého tak ako vyplynulo ďalej z vykonaného dokazovania nebola schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého riadnym spôsobom z dôvodu požívania alkoholických nápojov, keď v tejto súvislosti zanedbávala osobnú starostlivosť o mal. dieťa tak ako to vyplýva z konania o nariadení neodkladného opatrenia vedeného pred okresným súdom pod spisovou značkou sp.zn. 5PPOm/2/2017. V tomto konaní dňa 23.06.2017 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia na odovzdanie maloletého a okrem neho i jeho súrodenca mal. D. R., V. XX.XX.XXXX do ústavnej starostlivosti E. E. J.. Návrhu bolo vyhovené a Okresný súd Zvolen uznesením sp.zn. 5PPOm/2/2017-09 zo dňa 23.06.2017 neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého i jeho brata do starostlivosti E. E. J.. Voči tomuto uzneseniu matka síce podala odvolanie, ale Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením sp.zn. 15CoPom/1/2017-25 zo dňa 27.07.2017 uznesenie Okresného súdu Zvolen o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil. Obidve uznesenia nadobudli právoplatnosť dňa 03.08.2017, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia nadobudlo vykonateľnosť dňa 23.06.2017. Na základe nariadeného neodkladného opatrenia maloletý so svojim bratom boli odovzdaní dňa 26.06.2017 do ústavnej starostlivosti Detského domova Jesenské. Ústavná starostlivosť sa doposiaľ u maloletého realizuje a to na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018 a ktorým nad maloletým (okrem neho i nad mal. D.) bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v E. E. J.. Od vydania tohto rozsudku pomery na strane rodičov, ani na strane mal. dieťaťa sa nezmenili, mal. dieťa sa stále nachádza v ústavnej starostlivosti E. E. J., aj so svojim bratom mal. D., keď obidvaja súrodenci žijú v profesionálnej náhradnej rodine od 01.07.2017. Matka po vydaní rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti nepreukázala, že je schopná riadnym spôsobom zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého, a to tak, aby bol zabezpečený jeho zdravý fyzický a psychický vývin, naďalej požíva alkoholické nápoje, tak ako uviedol pre súd kolízny opatrovník mal. dieťaťa. Matka sa síce podrobila protialkoholickému liečebnému programu v mesiacoch marec až máj 2018, ale napriek tejto skutočnosti naďalej požíva alkoholické nápoje, pričom jej bolo doporučené preliečenie, na ktoré doposiaľ nenastúpila. S mal. synom sa táto kontaktuje, maloletý aj so svojim bratom boli v jej domácnosti v období od 02.07.2018 do 19.07.2018 a následne od 03.08.2018 do 27.08.2018, kedy počas neohlásených návštev za účelom monitorovania úrovne poskytovanej starostlivosti matkou o mal. súrodencov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloletých, avšak naposledy dňa 06.09.2018 Mestským úradom v Hriňovej bolo signalizované Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, že matka bola nájdená v Hriňovej, v Slanci pod vplyvom alkoholu. Vzhľadom k tomu, že matka v konaní nepredložila záruky, že je schopná nateraz zabezpečiť riadnym spôsobom osobnú starostlivosť o maloletého, kolízny opatrovník doporučil maloletého ponechať v ústavnej starostlivosti, s čím súhlasil i otec maloletého, podľa ktorého matka vzhľadom na to, že požíva naďalej alkoholické nápoje, nie je schopná sa riadne o maloletého postarať. Matka na prvom pojednávaní súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým, súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti aj v konaní sp.zn. 12P/16/2017, keď potom súd nanovo rozhodujúci o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému v konaní o určení otcovstva na základe vyhodnotenia dôkazov v konaní maloletého ponechal v zmysle rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018 v ústavnej starostlivosti Detského domova, ul. Mieru 155, 980 02 Jesenské. V konaní nezistil podmienky u maloletého na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti, a ani pestúnskej starostlivosti. Žiaden z blízkych príbuzných mal. dieťaťa neprejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, stará matka zo strany otca z pôvodného zámeru ustúpila. Staršia plnoletá sestra maloletého je invalidnou dôchodkyňou a pre dlhodobý trvajúci nepriaznivý zdravotný stav (psychické problémy) nie je schopná riadnym spôsobom zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého tak ako vyplynulo z konania sp.zn. 5PPOm/2/2017. Mladšia plnoletá sestra maloletého je študentkou, pre plnenie každodenných študentských povinností tiež nie je schopná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého. Maloletý spolu s bratom bol odobratý matke z dôvodu, že matka závažným spôsobom porušila povinnosti, ktoré jej boli uložené Zákonom o rodine, v dôsledku čoho sa mal. deti, teda obidvaja súrodenci ocitli v ohrození života a zdravia, pre ktorú skutočnosť bolo nariadené neodkladné opatrenie o odňatí maloletého spolu s bratom z osobnej starostlivosti matky. Matka bola povinná v tomto konaní preukázať, že je schopná zabezpečovať riadnym spôsobom osobnú starostlivosť o maloletého, tieto skutočnosti nepreukázala, preto súd maloletého ponechal v ústavnej starostlivosti.

33. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

34. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

35. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

36. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

38. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

39. Podľa § 78 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

40. Podľa § 81 ods. 1 Zákone o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

41. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

42. Nakoľko súd rozhodol o ponechaní maloletého v ústavnej starostlivosti, súčasne rozhodol i o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému, keď obidvom rodičom v zmysle vyššie uvedených citovaných zákonných ustanovení uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám E. E., C.. R. XXX, XXX XX J., kde sa mal. dieťa v ústavnej starostlivosti nachádza. Matka maloletého nepracuje, je nezamestnaná, poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 181,10 Eur mesačne a prídavky na 2 deti dcéru R., ktorá je pľnoletá avšak študuje a na dcéru V., ktorá je maloletá, spolu vo výške 47,36 Eur mesačne. Pľnoletá dcéra matky Mária je invalidnou dôchodkyňou, poberá invalidný dôchodok. Voči tejto matka už vyživovaciu povinnosť nemá. Matka má však vyživovaciu povinnosť okrem voči dcére R. D. E. V. aj voči synovi mal. D., V.. XX.XX.XXXX, u ktorého tiež bola nariadená ústavná starostlivosť, keď voči tomuto má matka vyživovaciu povinnosť určenú súdom mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Na obidve dávky, ktoré sú matke vyplácané zo strany štátu je zavedený osobitný príjemca - Mesto Hriňová. Iný príjem matka nemá, je nemajetná, rozvedená. Ako súd už dôvodí, okrem maloletého má vyživovaciu povinnosť ešte voči 3 deťom. Otec maloletého sa nachádza vo výkone trestu, nepracuje, nemá žiaden príjem, istý čas vo výkone trestu otec pracoval, dosahoval však minimálny príjem a i keď súd bol povinný prihliadnúť na dôvod, pre ktorý otec bol vyradený z pracovného procesu, vzhľadom na výšku príjmu, ktorý dosahoval pred vyradením z pracovného procesu rovnako ako u matky i u otca bolo dôvodné uložiť vyživovaciu povinnosť v rozsahu minimálnom, určenom § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Otec má vyživovaciu povinnosť okrem voči maloletému i voči ďalšiemu synovi mal. D., voči ktorému si tiež vyživovaciu povinnosť neplní, pretože nemá žiaden príjem a je nemajetný. Za takéhoto zisteného skutkového stavu potom súd uložil povinnosť obidvom rodičom prispievať na výživu maloletého v rozsahu minimálnom v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine. V takejto výške bola uložená napokon povinnosť prispievať na výživu maloletého

i rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018. Zmena pomerov u rodičov ani u maloletého od tohto súdneho rozhodnutia nenastala.

43. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť otca, v konaní o určenie otcovstva bolo dôvodné sa zaoberať i rozsahom vyživovacej povinnosti otca voči maloletému, a to odo dňa narodenia mal. dieťaťa. Maloletý sa narodil dňa 18.04.2015. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že do nástupu otca do výkonu trestu odňatia slobody otec podľa svojich možností prispieval na výživu maloletého. Vyživovaciu povinnosť si tak plnil do dňa 06.03.2016. Túto skutočnosť potvrdil v konaní kolízny opatrovník mal. dieťaťa. Preto súd za obdobie od 18.04.2015 do 06.03.2016 výživné zo strany otca neurčil, pretože od narodenia dieťaťa do nástupu výkonu trestu si otec vyživovaciu povinnosť plnil. Bolo však dôvodné rozhodnúť o vyživovacej povinnosti otca v období od 07.03.2016 do 25.06.2017, keďže odo dňa 07.03.2016 otec nastúpil do výkonu trestu a prestal si vyživovaciu povinnosť z tohto dôvodu plniť. Dôvodné tiež bolo rozhodnúť o rozsahu vyživovacej povinnosti otca od 07.03.2016 až do dňa 23.03.2018, keďže odo dňa 24.03.2018 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018, ktorým bola určená povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletého počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Mal. dieťa v období od 07.03.2016 do 25.06.2017 sa nachádzalo v osobnej starostlivosti matky, keďže bolo odňaté z jej osobnej starostlivosti dňa 26.06.2017. Za obdobie od nástupu do výkonu trestu, teda odo dňa 07.03.2016 do 25.06.2017, kedy sa ešte mal. dieťa nachádzalo v osobnej starostlivosti matky, otec bol povinný plniť si vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu k rukám matky. Za uvedené obdobie súd rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu tiež v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a určil za toto obdobie otcovi povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona so splatnosťou vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné za toto obdobie predstavuje čiastku 424,31 Eur, ktorú sumu je otec povinný zaplatiť matke mal. dieťaťa do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V mesiaci apríl 2017 dosiahol otec príjem z pracovnej odmeny v čistom 65,01 Eur, za mesiac máj 2017 v čistom 107,90 Eur a za mesiac jún 2017 v čistom 118,18 Eur. Pred nástupom do výkonu trestu otec bol sociálne odkázaný a poberal dávku v hmotnej núdzi v sume 61,60 Eur. Matka v tomto období poberala rodičovský príspevok vo výške 213,20 Eur mesačne.

44. Nakoľko maloletý bol neodkladným opatrením odo dňa 26.06.2017 umiestnený do ústavnej starostlivosti, za obdobie od 26.06.2017 až doposiaľ je otec povinný prispievať na výživu maloletého k rukám detského domova, v ktorom je maloletý umiestnený. Odo dňa 26.06.2017 sa zárobkové a ani majetkové pomery otca nezmenili, tento ešte vo výkone trestu pracoval, ako súd už dôvodí v mesiaci jún 2017 dosiahol čistú mzdu 11,18 Eur, v mesiaci júl 2017 112,55 Eur, v mesiaci august 2017 90,89 Eur a v mesiaci september 2017 56,30 Eur, keď dňa 20.09.2017 bol z pracovného procesu vyradený z dôvodu prenášania nepovolených vecí, za čo bol disciplinárne potrestaný. Od 20.09.2017 otec vo výkone trestu nepracuje, nemá žiaden príjem. Matka maloletého od 08/2017 poberať dávku v hmotnej núdzi vo výške 181,10 Eur mesačne, je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 31.07.2017, pričom jej evidencia trvá. Nakoľko zárobkové a majetkové pomery u rodičov sa nezmenili po dni 26.06.2017, otec síce istý čas vo výkone trestu ešte pracoval, avšak s minimálnym príjmom, preto súd i za obdobie nasledujúce, teda odo dňa 26.06.2017 uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého tiež sumou mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona. Nakoľko rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018 bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca voči maloletému počnúc právoplatnosťou rozsudku, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.03.2018, súd rozhodol v danej veci o zročnom výživnom otca len za obdobie od 26.06.2017 do 23.03.2018, ktoré činí 245,43 Eur, ktorú sumu je otec povinný na zročnom výživnom zaplatiť E. E., C.. R. XXX, J. a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Minimálna výška výživného sa zvýšila od 01.07.2017 na sumu 27,32 Eur mesačne. Za obdobie od 26.06.2017 do 30.06.2017 činila minimálna výška výživného 27,13 Eur mesačne. Prihliadnuc na tieto skutočnosti potom zročné výživné predstavuje čiastku 245,43 Eur.

45. Nakoľko otec je bez akéhokoľvek príjmu, neprichádzalo do úvahy rozhodovanie o povolení výhody splátok otcovi na zaplatenie zročného výživného, keďže otec aj tak nemá žiaden príjem. Preto súd uložil povinnosť na plnenie do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Od 24.03.2018 otec je povinný plniť vyživovaciu povinnosť podľa rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018 a počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku podľa tohto rozsudku a to vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, pričom vyživovaciu povinnosť si bude plniť k rukám detského domova, kde je maloletý umiestnený. Obdobie od 24.03.2018

do právoplatnosti tohto rozsudku pokiaľ ide o výživné je pokryté už spomínaným rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 12P/16/2017-77 zo dňa 23.02.2018.

46. Súd o trovách konania nerozhodol lebo podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Takýto návrh v konaní nebol podaný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).